

بی‌رسان

سفرنامه‌های تاجیکستان، آذربایجان و گرجستان

نویسنده: منصور ضابطیان
طراح گرافیک: حبیب ایلوو

چاپ هفتم | بهار ۱۴۰۱ | ۱۶۰۰ نسخه | ۸۴,۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۸۲-۱۷-۸

www.mosallas.com

info@mosallas.com

MOSELLAS_PUBLICATIONS

نشر مثلث | تهران، کد پستی ۱۵۸۲۹۱۴۳۹۳
تلفن: ۸۸۸۴۰۵۷۶

تمامی حقوق برای نشر مثلث محفوظ است.

سرنشاسه: ضابطیان، منصور | ۱۳۹۶ -
عنوان و نام پدیدآور: بی‌رسان؛ سفرنامه و سخن‌های تاجیکستان، گرجستان و آذربایجان / منصور ضابطیان.

مشخصات نشر: تهران؛ نشر مثلث | ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۱۲۲ ص.؛ مصور (پخش رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۸۲-۱۷-۸
وضیعت فهرست نویسی: فارسی

موضوع: ضابطیان، منصور | ۱۳۹۶ -- سفرها -- خاطرات

موضوع: سفرنامه‌های ایران | قرن ۱۲ -- Travelers writings, Iranian | 20th century

ردیفندی کنکره: G۴۹۵

ردیفندی دیوپی: ۹۱۰۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۷۷۴۲۹

mikhaham.com

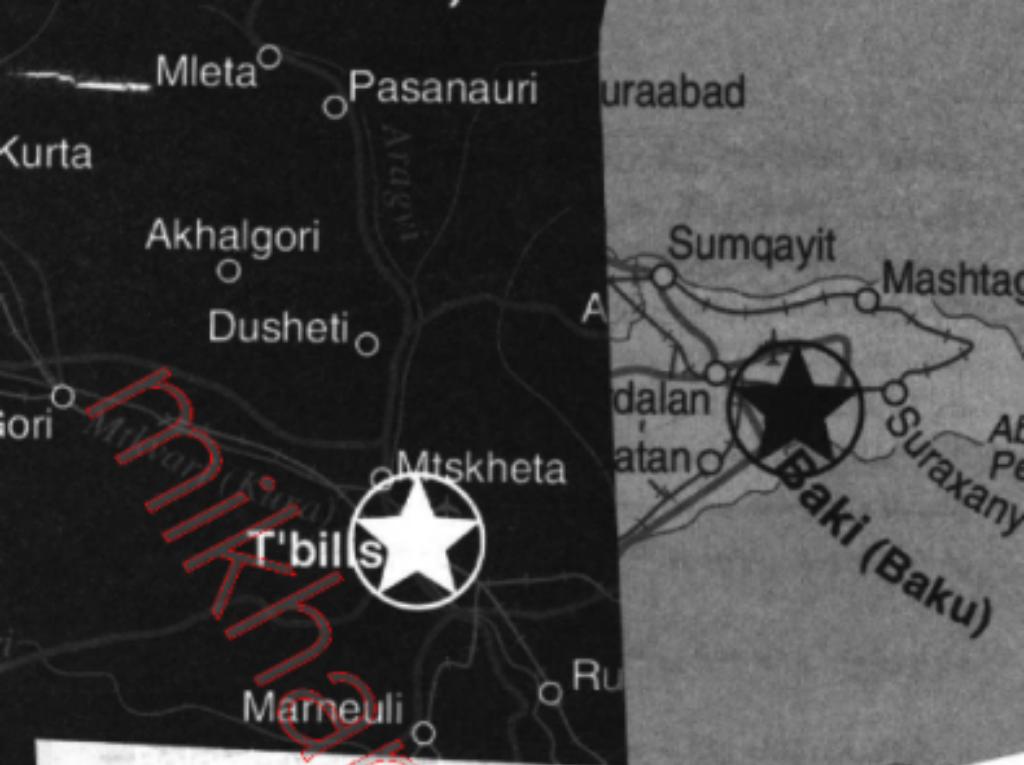

مقدمه ۱۳

تاجیکستان / دوشنبه‌ی بهار ۱۲

جمهوری آذربایجان / تابستان آذری ۶۱

گرجستان / پاییز تفلیس ۱۰۹

تصویر خیلی‌ها از سفر، رفتن به جایی بسیار دور است. در حالی که گاهی وقت‌ها همین نزدیکی‌ها هم اتفاق‌های خوبی می‌افتد. وقتی خود «سفر» در ذهن اصالت پیدا کند، حتی یک چابه‌جایی یک روزه هم می‌تواند حال آدم را بهتر کند. از این رو علاقه‌مندان سفرهای فرامرزی گاهی می‌توانند در همین دور و اطراف‌هم تجربه‌های هیجان‌انگیزی را از سر بگذرانند؛ در سرزمین‌هایی که از نظر جغرافیایی فاصله‌ی چندانی با ما ندارند، گرفتن ویژایشان حتی‌آن سخت نیست و هزینه‌های کمتری به مسافرها تحمیل می‌کنند.

کتاب پیش رو قرار یوده تجربه‌ی سفر به چهار کشور نزدیک در چهار فصل مختلف سال باشد. تاجیکستان را در نوروز و بهار تجربه کردم، آذربایجان را در تابستان و گرجستان را در پاییز. با خودم قرار داشتم در زمستان به یک کشور سردسیر در همین اطراف بروم تا تجربه‌ای چهارگانه را که نخ تسبیح‌شان فصل‌هاست در قالب یک کتاب منتشر کنم. اما روزهای زمستان یک‌به‌یک

main road

Secondary road

گذشتند و گرفتاری‌های متعدد و مشغله‌های کاری سفر را عقب انداده‌اند. مهم‌ترین خطراین بود که اگر زمستان تمام می‌شد، کتابی که بخش عمده‌ی آن نوشته شده بود باید دست‌کم تا یک سال دیگر منتظر می‌ماند. درست در همان روزهایی که نگران این مسئله بودم، دوستم لیلی رشیدی مرا به نمایشی دعوت کرد که در آن بازی داشت. یک عصر سرد زمستانی به تماشای تئاتر شریعت رفتم. قصه‌ی نمایش مربوط به رابطه‌ی یک خانم مدیر دبستان بود که شوهرش را به عنوان یک نقاش به مدرسه می‌آورد تا روی دیوارهای مدرسه نقاشی کند.

اختلاف‌های این دو دست‌نمایه‌ی اصلی نمایش بود و همه پیز به تابستان و تعطیلات آن حواله داده می‌شد. تابستانی که در نمایش هیچ وقت به آن نمی‌رسیدیم.

نمایش را امیر رضا کوهستانی نوشته و کارگردانی کرده بود و اسمش را هم گذاشته بود «بی‌تابستان».

درست وقت برگشت، زمانی که پشت چراغ قرمز خیابان حافظ، برف پاک کن را زدم تا دانه‌های باران را از روی شیشه‌ی ماشین پاک کنم، با خود گفتم چرا کتاب من «بی‌زمستان» نباشد؟

سه فصلی که هیچ وقت به فصل آخر رسید. تا به خانه رسیدم تصمیم را گرفته بودم. کتاب را بدون زمستان چاپ می‌کنم تا نخواهد منتظر بماند. حالا شما یک کتاب درباره‌ی تاجیکستان و آذربایجان و گرجستان دارید که زمستان ندارد و همین جا قول می‌دهم روزی کهای درباره‌ی یک کشور کاملاً سردسیر در زمستان بنویسم و تجربه‌های زندگی در چنین سرزمینی را با شما قسمت کنم.

اما درباره‌ی نشر این کتاب باید نکته‌هایی بگوییم. در بخش اول که به سفر نوروزی ام به تاجیکستان مربوط می‌شود، شما نثری شبیه کتاب‌های همیشگی ام در اختیار دارید. همان قدر ساده و خودمنانی. در بخش دوم و سفر تابستانی به جمهوری آذربایجان کمی جدی تر هستم. دلیلش هم مشخص است. این سفر به دعوت مؤسسه‌ی «نشان جنوبگرافی» انجام شده و درواقع گزارشی است که به سفارش این مجله نوشته‌ام. طبیعی است که در تهیه‌اش ناگزیر بودم زبان مبنای این مجله را در نظر داشته باشم. البته شاید برای کسانی که چنین نشی

را از من نخوانده‌اند جذابیت تازه‌ای داشته باشد و اساساً ترجیح بدهند بعد از
این با همین زبان بنویسم.
در بخش سوم سعی کرده‌ام مبنی‌مالیستی‌تر و خلاصه‌تر بنویسم. ولی
حال و هوای همان حال و هوای همیشگی است.
در پایان از آقایان نیما سلیمانی، مدیر ارزشمند نشر مثلث و حبیب ایلوون،
طراح گرافیک خوش‌فکر و خانم‌ها لیلا هدایت‌پور و نیکی فرخوی سیاست‌گزاری
می‌کنم و امیدوارم این کتاب بتواند علاقه‌مندان را به سفر به کشورهای نه‌چندان
دور ترغیب کند.

منصور رضابطیان
تاریخ ۱۳۹۸

۵